Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 05 listopada 2026 r.
znak sprawy: BM.wds.073.26.2026

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: pisma Krajowej Rady Izb Rolniczych [znak KRIR/KJ/1122/26 z 20.10.2026 r.] w sprawie systemowej pomocy rolnikom z terenów przygranicznych ściany wschodniej

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na ww. pismo z 20 października 2026 r., przedstawiam wyjaśnienia i informacje odnośnie do przedstawionych wniosków będących w kompetencji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Minister, Minister RiRW).

- **Uruchomienie preferencyjnych kredytów obrotowych dla gospodarstw rolnych.**

Do końca 2026 r. planowane jest wprowadzenie preferencyjnego kredytu obrotowego w kwocie do 200 tys. zł, przeznaczonego na finansowanie bieżących wydatków związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Obecnie trwają prace nad ostatecznymi warunkami udzielania wsparcia, z uwzględnieniem wyników konsultacji przeprowadzonych z przedstawicielami organizacji rolniczych oraz sektora bankowego obsługującego rolników. Szczegółowe informacje dotyczące parametrów produktu, w tym zasad wykorzystania i rozliczania środków, zostaną opublikowane na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) oraz udostępnione przez banki kredytujące współpracujące z Bankiem Gospodarstwa Krajowego przy wdrażaniu instrumentu.

- **Systemowa pomoc rolnikom z terenów przygranicznych ściany wschodniej.**

Pomoc udzielana producentom rolnym musi być zgodna z przepisami UE dotyczącymi pomocy publicznej, w tym:

a) wytycznymi w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich (1) oraz

b) rozporządzeniem Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznającym niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z

rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (2),

c) albo pomoc musi być udzielana w formule de minimis zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (3).

Przepisy KE regulujące warunki udzielania pomocy ze środków krajowych nie pozwalają na udzielanie pomocy, której kwotę ustalono na podstawie ceny, ilości jednostki produkcyjnej lub jednostki środków produkcji.

Celem tych przepisów jest zapewnienie, że konkurencja na rynku UE jest uczciwa i nie jest zakłócana przez interwencje państwowe w postaci dotowania cen, co mogłoby prowadzić do nieuczciwej przewagi konkurencyjnej dla niektórych firm i negatywnie wpływać na rynek.

W ramach stabilizacji produkcji rolnej, producenci rolni mogą skorzystać z różnych form pomocy, które wpływają na obniżenie kosztów produkcji w sektorze rolnym, tj.:

- zwrot podatku akcyzowego,
- dopłaty do składek ubezpieczenia upraw i zwierząt,
- dofinansowanie do utylizacji padłych zwierząt gospodarskich,
- kredyty na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i działach, specjalnych produkcji rolnej,
- kredyty na wznowienie produkcji i odtworzenie środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi,
- pożyczki na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych producenta rolnego,
- kredyty na sfinansowanie zobowiązań cywilnoprawnych,
- pomoc na zakup buhajów rasy mięsnej,
- refundacja wydatków poniesionych na działania związane z bioasekuracją,
- jednorazowe pomoce w związku z niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi,
- pomoc dla pszczelarzy do przezimowanych rodzin pszczelich,
- pomoc na zakup loszek hodowlanych w wieku do 12 miesięcy, dla których wystawiono świadectwo zootechniczne.

Odnosząc się do podniesionej przez KRIR kwestii pozostawania w kraju ukraińskiego zboża informujemy, że produkty rolne objęte krajowym zakazem importu z Ukrainy, wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 września 2023 r. (4), mogą wyłącznie przejechać przez terytorium Polski w procedurze tranzytu realizowanej pod dozorem celnym, pod warunkiem, że tranzyt zakończy się w portach morskich w Gdańsku, Gdyni, Świnoujściu, Szczecinie lub Kołobrzegu lub poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Tranzyt produktów rolnych przez terytorium Polski jest nadzorowany przez Krajową Administrację Skarbową z wykorzystaniem systemu NCTS2.

Funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej na przejściu granicznym weryfikują dokumenty handlowe, transportowe i kod taryfowy towaru. Towar jest kontrolowany zarówno pod względem dokumentacji, jak i zgodności przewożonego ładunku, wagi oraz w zależności od wskazań analizy ryzyka może być poddany kontroli z użyciem urządzeń RTG. Na środki transportu (zarówno samochody ciężarowe, jak i wagony kolejowe) są obowiązkowo nakładane zamknięcia celne (plomby). Plomby elektroniczne są sprzężone z modułem GPS KAS. System pozwala monitorować trasę przewozu i potwierdzić, że transport dotarł do

zadeklarowanego miejsca przeznaczenia we wskazanych portach morskich lub do granicy zewnętrznej Polski, co eliminuje ryzyko wprowadzenia produktów zakazowych na polski rynek. Taki transport jest stale monitorowany przez KAS, a przewoźnik ma określony czas na pokonanie wyznaczonej trasy przez Polskę.

Usunięcie towaru spod dozoru celnego może skutkować odpowiedzialnością karno-skarbową oraz powstaniem długu celnego.

Od stycznia do października 2026 r. przez Polskę przewieziono tranzytem ok. 1,2 mln ton towarów objętych zakazem importu z Ukrainy do Polski, w tym przez polskie porty morskie ok. 653 tys. ton. Dla porównania w 2026 r. wyprodukowano w Polsce 35,5 mln ton zbóż.

Odnosząc się do kwestii logistyki tranzytu właściwym w sprawie jest Minister Infrastruktury.

- **Narodowy Program Odstraszania i Obrony „Tarcza Wschód".**

W związku z realizacją Narodowego Programu Odstraszania i Obrony „Tarcza Wschód" na nieruchomościach wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), w MRiRW trwają prace nad wprowadzeniem zmian w ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (5).

Jednym z elementów nowelizacji jest umożliwienie bezprzetargowego wydzierżawiania nieruchomości ZWRSP m.in. przez podmioty, którym wyłączono w całości lub w części z dzierżawy grunty w wyniku powstałego na tych gruntach trwałego zarządu ustanowionego na rzecz państwowej jednostki organizacyjnej. Jest to projektowana zmiana art. 39 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 19 października 1991 r. (5), która na tę chwilę stanowi, że: „Przetargu nie stosuje się, jeżeli wydzierżawienie następuje w związku z wyłączeniem z przedmiotu dzierżawy gruntów albo ich części w wyniku powstałego na tych gruntach trwałego zarządu albo w wyniku przekazania ich na wyposażenie lub doposażenie państwowej osoby lub państwowej jednostki organizacyjnej, z zastrzeżeniem że powierzchnia wydzierżawionej bez przetargu nieruchomości wyrażona w hektarach przeliczeniowych nie powinna być większa od wyłączonej z umowy dzierżawy"). Celem opracowywanych zmian jest zapewnienie wsparcia dzierżawcom gruntów ZWRSP, którzy utracili posiadane nieruchomości m.in. na potrzeby realizowanego procesu modernizacji oraz zwiększania potencjału Sił Zbrojnych RP.

Mając na uwadze trwający ww. proces, w szczególności prowadzony na terenach przygranicznych ściany wschodniej, tj. w województwach podlaskim, lubelskim i podkarpackim oraz w przygranicznych powiatach województwa warmińsko-mazurskiego MRiRW stale współpracuje przy podejmowanych działaniach przez Ministerstwo Obrony Narodowej. Współdziałanie to ma na celu wypracowanie rozwiązań legislacyjnych niwelujących występujące uciążliwości i ograniczenia dla rolników polegające m.in. na dostępności nieruchomości rolnych na wyżej wymienionych terenach.

- **Uszczelnienie kontroli granicznych.**

W zakresie wskazanej w piśmie potrzebie uszczelnienia kontroli granicznych i wewnętrznych, pełnym monitorowaniu tranzytu towarów rolnych, zaostrzeniu sankcji za fałszowanie przeznaczenia i pochodzenia towarów, informuję, iż w ramach Plan Partnerstwa Krajowego i Regionalnego (PPKR) są przewidziane działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa, w tym związanego z migracjami, bezpieczeństwem wewnętrznym i ochroną granic obejmujące m.in.:

– wsparcie selektywnej i odpowiedzialnej polityki azylowej, migracyjnej i integracyjnej oraz

włączenia społecznego osób migrujących, z uwzględnieniem priorytetu zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa poprzez uszczelnianie procedur azylowych, zapewnienie skuteczności zarządzania selektywną i bezpieczną legalną migracją, wdrożenie kompleksowej, wielopoziomowej i multisektorowej polityki integracyjnej oraz zwiększanie efektywności i skuteczności powrotów i readmisji z uwzględnieniem działań na poziomie regionalnym;
– wzmocnienie ochrony granic zewnętrznych UE, optymalizacja polityki wizowej oraz zwiększenie efektywności zarządzania ruchem granicznym, poprzez rozwój systemów ochrony, zdolności operacyjnych i potencjału służb, modernizację procesów kontrolnych, interoperacyjność systemów informacyjnych oraz dostosowanie procedur do wymogów dorobku systemu Schengen.

Ponadto w ramach PPKR są przewidywane działania mające na celu poprawę spójności społeczno-gospodarczej kraju poprzez m.in:

– wzmocnienie konkurencyjności i przyspieszenie zmian struktury społeczno-gospodarczej w szczególności w słabiej rozwiniętych regionach i na obszarach o kumulacji problemów rozwojowych takich jak: obszary wiejskie, małe i średnie miasta, miasta i ich obszary funkcjonalne, obszary transformacji energetycznej oraz obszary położone wzdłuż granicy zewnętrznej UE.

- **Środki ochrony roślin.**

W wielu państwach trzecich stosuje się substancje czynne środków ochrony roślin niedopuszczone do stosowania w UE (wycofane lub nigdy nie dopuszczone do stosowania). Substancje te mogą pozostawać w produktach wprowadzanych na rynek europejski, w granicach wyznaczonych dla nich najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości. W przypadku niektórych substancji czynnych, nawet bardzo niskie pozostałości, mogą jednak stanowić zagrożenie dla zdrowia.

W związku z tą sytuacją, MRiRW zwróciło się do Ministerstwa Zdrowia z wnioskiem o zainicjowanie prac legislacyjnych na podstawie art. 7. ust. 3 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (6) mających na celu ustanowienie szczególnych wymagań dla wybranych środków spożywczych. W opublikowanym w Dzienniku Ustaw RP rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie ustanowienia szczególnych wymagań dla środków spożywczych dotyczących pozostałości substancji czynnych środków ochrony roślin (7) wskazano środki spożywcze, które wprowadzane do Polski nie mogą zawierać wykrywalnych pozostałości glufosynatu, tiofanatu metylowego, karbendazymu i benomylu. Powyższe substancje zidentyfikowane zostały jako szczególnie szkodliwe i stosowane w państwach trzecich, a jednocześnie niedopuszczone do stosowania w UE. Rozporządzenie weszło w życie w dniu 7 czerwca 2026 r.

Tym samym Rząd aktywnie działa na rzecz niedopuszczenia do rynku krajowego towarów produkowanych przy mniej restrykcyjnych standardach niż obowiązujące w UE.

- **Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (Inspekcja JHARS).**

16 września 2026 r. weszły w życie przepisy, przygotowanej przez MRiRW, nowelizacji ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (8). Celem nowelizacji, ustanowionej ustawą z dnia 17 lipca 2026 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz niektórych innych ustaw było m.in. wprowadzenie rozwiązań dla zwiększenia efektywności nadzoru nad jakością handlową

artykułów rolno-spożywczych, prowadzonego przez podległą Ministrowi RiRW Inspekcja JHARS.

Dzięki znowelizowanym przepisom ustawy Inspekcja JHARS w ramach prowadzonej kontroli granicznej może kontrolować wszystkie artykuły rolno-spożywcze, jeżeli zajdzie uzasadnione podejrzenie, że artykuły te nie spełniają wymagań w zakresie jakości handlowej. Zatem od 16 września 2026 r. zależnie od wyniku analizy ryzyka, Inspekcja IJHARS ma prawo kontrolować w ramach prowadzonej kontroli granicznej również artykuły nieobjęte wykazem, określonym w rozporządzeniu w sprawie wykazu artykułów rolno-spożywczych przywożonych z zagranicy oraz ich minimalnych ilości podlegających kontroli jakości handlowej (8) lub przewożone w ilościach mniejszych niż minimalne ilości podlegające kontroli jakości handlowej.

Zmiana przepisów umożliwia organom Inspekcji JHARS reagowanie na sytuacje, w których następuje próba przywiezienia na terytorium Polski produktów deklarowanych niezgodnie z prawdą jako niebędące żywnością. Inspekcja JHARS może skuteczniej reagować na próby omijania kontroli żywności sprowadzanej spoza UE. Dotyczy to m.in. produktów sprowadzanych w małych partiach oraz przypadków, gdy sposób ich zgłoszenia budzi wątpliwości co do rzeczywistego charakteru lub przeznaczenia towaru. Ma to ograniczyć ryzyko, że na polski rynek trafi żywność, która nie spełnia wymagań jakościowych.

Nowelizacja ustawy wprowadziła zmianę odnośnie do zasad ponoszenia przez importerów kosztów kontroli granicznej. Na podstawie znowelizowanej ustawy wszyscy importerzy zostali zobligowani do ponoszenia kosztów kontroli granicznej niezależnie od tego, czy stwierdzono nieprawidłowości w trakcie takiej kontroli, czy też nie. Dotąd obowiązek pokrycia koszów kontroli dotyczył tylko przypadków, w których stwierdzono nieprawidłowości.

Po przeprowadzeniu kontroli granicznej, w przypadku stwierdzenia niewłaściwej jakości handlowej, organ Inspekcji JHARS, na podstawie art. 30 ustawy (8), w drodze decyzji, nakazuje poddanie tego artykułu rolno-spożywczego określonym zabiegom mającym na celu spełnienie przez ten artykuł rolno-spożywczy wymagań jakości handlowej, a jeżeli nie jest możliwe poddanie tego artykułu rolno-spożywczego takim zabiegom – zakazuje jego wprowadzania do obrotu. Niniejszej decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Towar niespełniający unijnych standardów jakościowych i bezpieczeństwa żywności nie może być dopuszczony do obrotu.

Organy IJHARS są upoważnione również do stosowania sankcji administracyjnych w postaci kar pieniężnych, o których mowa w art. 40a ustawy (8), w tym m.in. za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej lub zafałszowanych.

Należy podkreślić, że organy Inspekcji JHARS, realizując zadania ustawowe, aktywnie współpracują zarówno z innymi organami urzędowej kontroli żywności w Polsce i w UE, jak i z organami ścigania oraz administracją skarbową.

- **Inspekcja Weterynaryjna (IW)**

Podległa Ministrowi RiRW IW prowadzi nadzór, w tym kontroluje import m.in. żywności pochodzenia zwierzęcego, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (w tym pasz zawierających tkanki zwierząt) oraz pasz niezawierających tkanek zwierząt - pochodzenia roślinnego (w tym zbóż) i mineralnego.

Urzędowe kontrole przesyłek przywożonych na terytorium UE są przeprowadzane w punktach kontroli granicznej przez granicznego lekarza weterynarii. Kontrola prowadzona jest w oparciu o przepisy rozporządzenia (UE) nr 2017/625 (9) i obejmuje kontrolę dokumentów, identyfikacji i bezpośrednią.

Urzędowa kontrola ww. żywności i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, przywożonych z państw trzecich, przeprowadzana jest na zasadach określonych w przepisach unijnych (brak w tym zakresie przepisów krajowych). W ramach kontroli bezpośredniej przywożonych do UE ww. produktów pobierane są wyrywkowo próby do badań laboratoryjnych (np. w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych, pozostałości leków weterynaryjnych, skażeń radioaktywnych).

KE w zależności od posiadanych danych może zwiększyć ustalone poziomy częstotliwości kontroli identyfikacji i bezpośrednich, o czym informuje właściwe organy i podmioty poprzez system IMSOC (Information Management System for Official Controls - system zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych). Urzędowe kontrole są monitorowane i koordynowane przez unijny system TRACES (Trade Control and Expert System), który również pełni rolę narzędzia do prowadzenia analizy ryzyka. Po przeprowadzeniu kontroli urzędowej, graniczny lekarz weterynarii wydaje decyzję w odniesieniu do importowanego towaru, wskazując w niej, czy zostały spełnione wymogi obowiązujących przepisów, a w odpowiednich przypadkach - stosownej procedury celnej.

W przypadku, gdy przesyłka nie spełnia wymagań przywozowych, ze względu na stwierdzone nieprawidłowości, graniczny lekarz weterynarii stosuje katalog działań przewidzianych w art. 66 rozporządzenia (UE) 2017/625 (m.in. odesłanie towaru czy jego zniszczenie).

Urzędowa kontrola pasz niezawierających tkanek zwierząt, przywożonych z państw trzecich, wykonywana jest w oparciu o przepisy krajowe – art. 46 ustawy o paszach (10) - przepisy unijne nie uwzględniają konieczności przeprowadzania takiej kontroli.

Na polskich przejściach granicznych przesyłki pasz niezawierających tkanek pochodzenia zwierzęcego typowane są do kontroli wyłącznie na podstawie analizy ryzyka, prowadzonej zgodnie z art. 44 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/625.

Częstotliwość kontroli urzędowych pasz niezawierających tkanek pochodzenia zwierzęcego jest uzależniona wyłącznie od wyników bieżącej analizy ryzyka, przy czym w przypadku stwierdzenia niezgodności zwiększa się odsetek przesyłek poddawanych kontroli oraz intensyfikuje działania nadzorcze, zgodnie z zasadą proporcjonalności i niedyskryminacji wynikającą z art. 44 rozporządzenia (UE) 2017/625.

Zgodnie z art. 23 rozporządzenia (WE) nr 183/2005 (11), podmioty działające na rynku pasz i dokonujące przywozu paszy z krajów trzecich do UE zapewniają, że zostały spełnione wymagania określone w niniejszym rozporządzeniu oraz w innych unijnych przepisach dotyczących pasz. Podczas kontroli przesyłek pasz, weryfikacji podlega ich zgodność z wymaganiami w zakresie przepisów prawa paszowego - graniczny lekarz weterynarii ma prawo pobrać próbki do badań laboratoryjnych (np. w kierunku obecności pestycydów, mikotoksyn, GMO) zgodnie z Planem Urzędowej Kontroli Pasz lub z tzw. „podejrzenia”, jeżeli ma wątpliwości w stosunku do danej przesyłki.

Urzędowe pobranie próbek, graniczny lekarz weterynarii odnotowuje w dokumencie potwierdzającym przeprowadzenie kontroli urzędowej przesyłki paszy, wskazując kierunek

badań laboratoryjnych, natomiast przesyłka, z której pobrano próbki wynikające z Planu Urzędowej Kontroli Pasz jest zwalniana do miejsca przeznaczenia. W przypadku uzyskania wyników badań niezgodnych z obowiązującymi przepisami, decyzję w odniesieniu do danej partii podejmuje powiatowy lekarz weterynarii właściwy dla miejsca przeznaczenia przesyłki – zgodnie z art. 7 ustawy o paszach nadzór nad podmiotami działającymi na rynku sprawuje powiatowy lekarz weterynarii.

Warto jednak podkreślić, że powiatowy lekarz weterynarii jako organ sprawujący nadzór nad podmiotami działającymi na rynku pasz ma prawo dokonać kontroli przesyłki paszy niezawierającej tkanek pochodzenia zwierzęcego, która pochodzi z kraju trzeciego w miejscu jej przeznaczenia, jeżeli nie została skontrolowana przez granicznego lekarza weterynarii.

W zależności od poczynionych ustaleń i zakresu nieprawidłowości podczas kontroli, graniczny lekarz weterynarii i powiatowy lekarz weterynarii stosują katalog działań przewidzianych w art. 66 oraz art. 138 rozporządzenia (UE) 2017/625 (m. in. odesłanie towaru, wycofanie lub jego zniszczenie).

W odniesieniu do kwestii stosowania przez państwa trzecie substancji zabronionych w UE, kontrole przeprowadzone przez organy IW wykazały, że w paszach przywożonych z państw trzecich w 2025 r. stwierdzono jeden przypadek niezgodności. Dotyczyła ona przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości glifosatu w wyce pochodzącej z Federacji Rosyjskiej. W 2026 r. nie stwierdzono przypadków występowania pozostałości substancji niedozwolonych, zabronionych lub niepożądanych w paszach.

W zakresie niezgodności dotyczących obecności pozostałości substancji niedozwolonych, zabronionych i niepożądanych stwierdzonych w żywności pochodzenia zwierzęcego przywożonej z państw trzecich, w 2025 r. odnotowano 8 niezadowalających wyników badań laboratoryjnych, natomiast w 2026 r. (stan na 27 października 2026 r.) stwierdzono 1 taki wynik. W 2025 r. niezgodności dotyczyły przesyłek pochodzących z Ukrainy, Indii, Indonezji oraz Pakistanu. Najwięcej przypadków stwierdzono w odniesieniu do jaj konsumpcyjnych kurzych pochodzących z Ukrainy, w których wykryto pozostałości nitroimidazoli (2 wyniki niezgodne) oraz metabolitów nitrofuranów (1 wynik niezgodny). Ponadto niezgodności stwierdzono w mleku w proszku spożywczym z Ukrainy (obecność chloramfenikolu), skorupiakach przeznaczonych do spożycia przez ludzi pochodzących z Indii (obecność metabolitów nitrofuranów - 2 wyniki), rybnych filetach z Indonezji (przekroczenia w zakresie metali toksycznych) oraz osłonkach owczych z Pakistanu (obecność metabolitów nitrofuranów). W 2026 r. do dnia 27 października odnotowano jeden przypadek niezgodności. Dotyczył on przesyłki jaj konsumpcyjnych kurzych pochodzących z Ukrainy, dla której w ramach badań ukierunkowanych na wykrywanie substancji przeciwbakteryjnych stwierdzono wynik niezgodny z obowiązującymi wymaganiami.

Powyższe przypadki były przedmiotem działań podejmowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych niezgodności oraz zapewnienie bezpieczeństwa żywności i pasz.

Wszystkie przesyłki żywności pochodzenia zwierzęcego i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego transportowane w procedurze tranzytu są kontrolowane na granicy UE w zatwierdzonym punkcie kontroli granicznej oraz powinny spełniać weterynaryjne wymagania unijne dla takiego rodzaju transportu. Weterynaryjna kontrola graniczna odbywa się przy wejściu i wyjściu z UE.

Przesyłki pasz niezawierających tkanek zwierząt przeznaczone do innych państw członkowskich UE co do zasady nie podlegają kontroli weterynaryjnej na granicy, chyba że istnieje podejrzenie zagrożenia dla zdrowia ludzi lub zwierząt. Z kolei przesyłki ww. pasz w tranzycie do państw trzecich zostały wyłączone z weterynaryjnej kontroli granicznej, z uwagi na bardzo niskie ryzyko. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Głównego Lekarza Weterynarii, w latach 2025-2026 nieprawidłowości stwierdzane podczas urzędowych kontroli przesyłek przewożonych przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w procedurze tranzytu miały charakter sporadyczny i incydentalny. Ujawniane uchybienia dotyczyły:

- 1 przypadku niezgodności plomby w przypadku osłonek wołowych w tranzycie z Brazylii na Ukrainę,
- 2 przypadków braku tranzytowych świadectw zdrowia w produktach z USA i Iranu na Ukrainę,
- 1 przypadku niezgodności towaru w produktach rybołówstwa z Rosji na Mołdawię.

Odnotowano również pojedyncze przypadki nieprawidłowości związanych z monitorowaniem zakończenia procedury tranzytu, obejmujące brak potwierdzenia kontroli wyjazdowej, która ostatecznie została potwierdzona przez Urząd Celny oraz zmianę deklarowanego punktu wyjścia z terytorium UE.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że nadzór nad prawidłowością procedury tranzytu sprawują organy celno-skarbowe Krajowej Administracji Skarbowej.

Należy także wyjaśnić, że produkty roślinne przeznaczone na paszę nie mogą zostać użyte na cele spożywcze. Osoba odpowiedzialna za przesyłkę (importer lub jego upoważniony przedstawiciel – spedytor/agent celny) deklaruje na granicy użycie paszowe danego produktu. Warto też zaznaczyć, że kontrole nad zbożami przeznaczonymi na cele spożywcze sprawują organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które kontrolują czy spełniają one wymagania z zakresu jakości zdrowotnej i mogą być przeznaczone na cele spożywcze.

Podobnie osoba odpowiedzialna za przesyłkę składa deklarację określonego zastosowania w przypadku produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego – takie produkty nie mogą zostać użyte do spożycia przez ludzi, a nad ich odpowiednim wykorzystaniem nadzór sprawuje IW.

Podsumowując, w odniesieniu do bezpieczeństwa zdrowotnego towarów pochodzących z państw trzecich podlegających kontroli przez organy IW, takie pełne kontrole urzędowe są przeprowadzane zgodnie z obowiązującymi przepisami i realizowane w praktyce. Nie ma również przesłanek do zaostrzenia sankcji za przewinienia stwierdzane w tym obszarze, które są aktualnie są oceniane jako skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Ryzyko ASF na terenach przygranicznych.

W ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR) wdrażamy interwencję I.10.3 Inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF (I.10.3). Nabory wniosków w tej interwencji były przeprowadzane co roku od 2023, w tym roku zakończyliśmy ostatni nabór w ramach tej perspektywy. W kolejnej perspektywie tj. w Planie Partnerstwa Krajowego i Regionalnego zamierzamy kontynuować analogiczne wsparcie w zakresie bioasekuracji. Na obecnym etapie nie jest jednak możliwe przesądzenie w jakim zakresie proponowane rozwiązania będą mogły zostać uwzględnione w przyszłych programach pomocowych, ponieważ zakres i warunki wsparcia będą uzależnione od ostatecznego kształtu przepisów UE dotyczących Wspólnej Polityki Rolnej po 2027 r.

Poniżej link do dedykowanej zakładki dotyczącej przyszłej WPR:

https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wspolna-polityka-rolna-na-lata-2028-2034.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

(1) Komunikat Komisji, Wytyczne dotyczące pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich (2022/C 485/01), Dz. Urz. UE C 485 z 21.12.2022, s. 1.
(2) Rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, s. 1.
(3) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym, Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 9, z późn. zm. (obecnie zmienione m.in. rozporządzeniem Komisji (UE) 2024/3118 z dnia 10 grudnia 2024 r.).
(4) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 września 2023 r. w sprawie zakazu przywozu z Ukrainy produktów rolnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1898).
(5) Ustawia z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 826, z późn. zm.).
(6) Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448, z późn. zm.).
(7) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2026 r. w sprawie ustanowienia szczególnych wymagań dla środków spożywczych dotyczących pozostałości substancji czynnych środków ochrony roślin (Dz. U. poz. 603).
(8) Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno spożywczych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1980 oraz z 2026 r. poz. 1154).
(9) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 stycznia 2013 r. w sprawie wykazu artykułów rolno-spożywczych przywożonych z zagranicy oraz ich minimalnych ilości podlegających kontroli jakości handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1934, ze zm.)
10) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, z późn. zm.).
11) Ustawa z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2025 r. poz. 320).
12) Rozporządzenie (WE) nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005 r. ustanawiające wymagania dotyczące higieny pasz (Dz. Urz. UE L 35 z 08.02.2005, str. 1, z późn. zm.).